

# Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroška ulica št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novaku na velikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se navadne vrstice, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

## Rojaki, zahtevajmo slovenske vspeorednice v Celju!

V zadnji številki piše celjski list »Die deutsche Wacht«, da Slovenci na shodu zaupnih mož v Celju dne 20. julija iz hinavščine niso stavili nobenega odločnega predloga glede slovenske gimnazije v Celju. Da zavrnejo nerresnično poročilo sovražnega lista, in da objavimo prepričanje mnogih Slovencev, ki prav dobro poznajo celjske razmere, navedemo dragim rojakom uzroke, ki govore za slovenske vspeorednice, proti samostojni gimnaziji v Celju.

Kakor nas uči preteklost, je stala in bi vedno stala samostojna gimnazija slovenska na slabih nogah. Kakor so do sedaj naši nasprotniki uprizarjali zoper naš zavod ob vsaki priliki strastno agitacijo, tako bi tudi v prihodnje. Kdo vam je torej porok, da bi se se zopet kedaj ne odklonila v državnem zboru postavka za celjsko slovensko gimnazijo, — če jo dobimo — kakor se je že zgodilo, žalibog tudi vsled malomarnosti slovanskih poslancev sploh in nekaterih slovenskih posebej? Da pri taki negotovosti in nezanesljivosti zavod ne more prospevati, niti se razcvitati, je jasno kot beli dan. Ako pa vlada administrativnim potom uvede vspeorednice kakor v Mariboru, kar je tudi že nekdaš minister obljubil, razredov ne more nikdo ugonobiti, naj kričijo po gospodstvu hrepeneči Nemci kakor hočejo. Če je celjsko nemštvo tako slabo, da se trese pred slov. paralelkami, potem ni pristno, je umetno, ni vredno piskavega oreha, in potem ga ne reši gotovega pogina »nemška gimnazija«, katero so sicer ustanovili Slovenci in jo pohajajo večinoma Slovenci.

Slovenske vspeorednice bodo imele gotovo več učencev kakor samostojna nižja gimnazija. Najbolje je, da ostane učenec ves čas svojega učenja na isti gimnaziji. Če pa stariši vedo, da bodo morali njihovi sinovi po dovršenem 4. razredu nižje gimnazije obiskovati drug zavod, že začetkoma svoje otroke upišejo tam, kjer lahko dovršijo svoje uke. Zato se marsikateri slovenski učenec ne upiše na slovenski gimnaziji, kakor nas je učila dveletna skušnja v Celju. Če so pa uvedene slovenske vspeorednice, je obiskujejo vsi slovenski učenci, ker po 4. razredu ostanejo na istem zavodu. O tem, da bi se sprejemalo v 1. razred samostojne slovenske gimnazije le določeno število učencev, kakih 50, niti ne govorimo; to je naravnost krivično! Taka gimnazija bi životarila in slednjič morala nečastno zamreti, nam v sramoto, ker bi naši nasprotniki kričali: Glejte, zavod ni bil potreben.

Noben nov zavod nima dovolj učenih pomočkov. Razna, važna in potrebna učila se ne dajo kar čez noč oskrbeti; učenci se tedaj ne morejo tako izobraziti

kakor na starem zavodu, kjer imajo vsaj najpotrebniše učne pomočke.

Recimo, da nam vlada res ustreže in osnuje samostojen zavod. Ali bo pa tudi voljna skrbeti, da slov. gimnazija dobi poštene prostore, boljše od sedanjih? Novo poslopje bi bilo neizogibno. Saj vendar ne gre, da bi bili posamezni razredi raztreseni po celem mestu kakor do sedaj! Ali ne zgubi taka gimnazija vsakega ugleda? Če te kdo vpraša: Kje je slov. gimnazija v Celju, mu moraš odgovoriti: eden razred je blizu kolo-dvora, drugi za vojašnico na Jožefovem trgu, tretji bo kje v Gaberjih (v celjski okolici) itd. Učitelji pa tekajo po mestu, da jim pot lije raz čela. To je ugledno! Res je, kakor se nam dozdeva, tudi v starem gimnazijskem poslopju premalo prostora za vspeorednice. Dobro, tem preje je vlada prisiljena staviti novo poslopje, ki bi pod eno streho združilo in zjediniilo 4 vspeorednice in vse druge razrede kakor v Mariboru.

Vspeorednice zahtevajo razni vzgojevalni oziri. Učenci, ki prestopijo iz slov. paralelk v 5. razred, ostanejo učenci istega zavoda; ravnatelj in profesorji jih že poznajo, in učenci poznajo svoje učitelje. Če pa pride učenec iz samostojne nižje gimnazije v višjo gimnazijo, je in ostane tujec, akoravno sta oba zavoda v enem mestu. Učitelji so mu tuji in on učiteljem; daljne posledice naj si izvaja razumni bralec sam.

Slovenske vspeorednice zahtevajmo iz narodnostnih ozirov. Naše učence naj podučujejo naši učitelji, ki imajo srce za našo mladino. Kmalu se bodo spremenile razmere v učiteljskem zboru celjske višje gimnazije, kjer sta med 13 stalnimi učitelji le 2 Slovenca. Žalostno! »Celjska vahta« nam Slovincem sicer očita, da nimamo dovolj slovenskih profesorjev. Le počasi! Prosimo vas, dajte nam toliko slovenskih gimnazij, sploh toliko raznih slovenskih šol, da bodo na njih podučevali izključno vsi slovenski profesorji, učitelji in bodemo vam hvaležni za ta velikodušni dar. Saj ni avstrijske kronovine, kjer bi ne službovalo več slovenskih mož.

Zahtevajmo torej rojaki, iz teh in drugih uzrokov na javnih shodih, da se tudi v Celju uvedejo slovenske vspeorednice kakor v Mariboru. Slovenski državni poslanci, potegujte se z vsemi močmi za slovenske paralelke v Celju!

## Raznotere reči v resnih dneh.

Predzadnjič smo pisali: »Nemški šulverein in Südmarka drugega namena nimata, kakor pri nas v Avstriji v pruskem smislu delati in narodé na odcep-ljenje dežel, po kojih Nemci gladijejo, pripravljati; večji del denarja, ki ga imata, pride s Pruskega«. Par dni nato je prinesla graška »Tagespost«, list, ki goji in raz-